

Spis treści

OD REDAKTOREK	17
---------------------	----

JĘZYK

NATALIA AWINA (Uniwersytet Witolda Wielkiego, Litwa) Региональные особенности речевой коммуникации в жанре поздравления: культура речи	21
DIANA BLAGOEWA, SIJA KOLKOWSKA (Instytut Języka Bułgarskiego im. Prof. Lubomira Andrejczina – Bułgarska Akademia Nauk, Bułgaria) Корпуснобазирани подходи при осъвременяване на лексикографските ресурси	31
MAGDALENA BŁASZAK (Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska) Partykuły <i>само</i> i <i>дупу</i> w polskim przekładzie zbioru opowiadań Aleksandra Prokopiewa <i>Mały człowiek. Bajki z lewej kieszeni</i>	41
HELENA BORYSIEWICZ (Białoruski Uniwersytet Państwowy, Białoruś) Znajomość języka białoruskiego u uczących się języka polskiego: pomocna czy nie?	51
NINA DANYLUK (Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Ukraina) Українська етнолінгвістика у слов'янському контексті	59
JAGODA GRANIĆ, IVA POLIĆ (Uniwersytet w Splicie, Chorwacja) Jezični stereotipi: medijska (de)konstrukcija društvene zbilje	71
JANA HOFFMANNOVÁ (Instytut Języka Czeskiego – Czeska Akademia Nauk, Czechy) Popularizace historie v časopise „Historická červená knihovna“: přenos žánrových stereotypů mezi odlišnými diskurzuy	81
NINA HORHOLIUK (Instytut Języka Ukraińskiego – Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Ukraina) До проблеми типології модальності: питальні висловлення	91

LUCIE JÍLKOVÁ	
(Instytut Języka Czeskiego – Czeska Akademia Nauk, Czechy)	
Expresivní slovní zásoba jako prostředek infotainmentu (na příkladu rozhlasového dopravního zpravodajství)	103
IRYNA KAZYMYROWA	
(Instytut Języka Ukraińskiego – Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Ukraina)	
Нормалізація української лінгвістичної термінології в 20-ті – 30-ті рр. XX ст.	109
ŁARYSA KRAWEC	
(Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. M. Drahomanowa, Ukraina)	
Метафора <i>книга природи</i> як засіб моделювання картини світу	119
MIROSLAV KUBÁT	
(Uniwersytet w Ostrawie, Czechy)	
LUKÁŠ ZÁBRANSKÝ	
(Uniwersytet w Hradcu Králové, Czechy)	
Kvantitativně-kvalitativní analýza projevů českých prezidentů k 28. říjnu	127
MAGDALÉNA LAPÚNIKOVÁ	
(Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu, Czechy)	
Zdvořilost jako nepřímá realizace komunikačních funkcí z translátologického pohledu	141
ZORIANA MACIUK	
(Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki, Ukraina)	
Імідж особистості крізь призму фразеологічної картини світу	149
ALEKSANDR MAŁYSZEW	
(Petersburski Uniwersytet Państwowy, Rosja)	
Языковая личность русских академических переводчиков научно-популярной журналистики первой половины XVIII века	157
LUDMYŁA MARCZUK	
(Uniwersytet Narodowy w Kamieńcu Podolskim im. Iwana Ohijjenki, Ukraina)	
Вербалізація ономастикону подорожі у книзі <i>Лексикон інтимних міст</i> Юрія Андруховича	165
LARYSA MARKMANN	
(Uniwersytet w Konstancji, Niemcy)	
The role of communicative approach in teaching Ukrainian to the students who have German as their native or second native language (on the example of the topic “Loanwords in Ukrainian”)	173
DANUTA PYTEL-PANDEY	
(Uniwersytet Wrocławski, Polska)	
Dyrektywne akty mowy w języku współczesnej polityki	181
NATALIA SHLIKHUTKA	
(Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)	
Leksyka ekspresywna o nacechowaniu negatywnym w słowackich blogach parentingowych	193

PETRA STANKOVSKA (Uniwerytet w Lublanie, Słowenia)	
Frazémy s ústředním slovesným komponentem <i>být</i> a/nebo <i>mít</i> v češtině a ve slovinštině	203
ANNA STEFAN (Uniwerytet Łódzki, Polska)	
Wybrane różnice między pisaną i mówioną normą języka słoweńskiego	209
FANI STEFANOWSKA-RISTESKA (Instytut Języka Macedońskiego im. Krste Misirkowa w Skopje, Macedonia)	
Споредбени фраземи со зоонимна компонента во македонскиот и во полскиот јазик	219
MARIA STRYSZEWSKA (Uniwerytet Wrocławski, Polska)	
Rzeczowniki z formantem <i>-ka/-ka</i> w powieści Michaiła Bułhakowa <i>Mistrz i Malgorzata</i> i w jej przekładach na język polski oraz macedoński	227
ALEKSANDR K. SZAPOSZNIKOW (Instytut Języka Rosyjskiego im. W.W. Winogradowa – Rosyjska Akademia Nauk, Rosja)	
Whole-lexeme correspondences are the indicators of the degree of linguistic affinity. On the example of the Scytho-Balto-Slavic group of I.-E. family	239
ELEONORA SZESTAKOWA (badacz niezależny, Ukraina)	
Об особенностях организации коммуникативной ситуации в реалити-шоу	247
MYROSLAWA SZEWCZENKO (Uniwerytet Narodowy w Kijowie im. T. Szewczenki, Ukraina)	
OLGA ANCHIMIUK (Uniwerytet w Białymstoku, Polska)	
Лінгвометодичні основи навчання польських студентів української інтонації	259
LIDIA TANUSZEWSKA, NATALIA ŁUKOMSKA (Uniwerytet Świętych Cyryla i Metodego w Skopje, Macedonia)	
Interferencje językowo-kulturowe w przekładach literackich (na przykładzie języka macedońskiego i polskiego)	267
DOMINIKA VINCEJOVÁ (Uniwerytet w Preszowie, Słowacja)	
Slovenské a poľské lingvistické termíny z aspektu syntaktickej motivácie	275
LINA VIZGIRDE (Uniwerytet Witolda Wielkiego, Litwa)	
Наивная лексикография. Онлайн-словари сленга как дополнительный инструмент лексикографических исследований	283

MATEUSZ WIŚNIEWSKI

(Uniwersytet Wrocławski, Polska)

- Informacja a sztuka. Kilka uwag o komunikacyjnym i artystycznym aspekcie
wybranych przekładów czeskich librett operowych na język polski 293

NEONIŁA ZAJCZENKO

(Narodowa Akademia Sztuk Pięknych, Ukraina)

- Вираження просторових відношень засобами української мови:
лінгводидактичний аспект 303

LITERATURA

DANIEL BANASIAK

(Uniwersytet Łódzki, Polska)

- Тема дружбы в культурологической прозе Ольги Седаковой 313

ANNA BOGINSKAYA

(Uniwersytet Wrocławski, Polska)

- „Коллективная субъективность” в польской и русской
„деревенской” прозе 70-х годов XX века 327

ANNA BRZEZIŃSKA-WINKIEL

(Uniwersytet Wrocławski, Polska)

- Związki słowa i obrazu w tomiku *Z kasemat spánku* Jindřicha Heislera
i Toyen jako przykład eksperymentu w poezji surrealistycznej 337

MARTA CHASZCZEWICZ-RYDEL

(Uniwersytet Wrocławski, Polska)

- Południowa Słowiańszczyzna pod piórem polskich pisarzy.
Heteroobrazy obecne w literaturze (wiek XX oraz początek wieku XXI) 345

NADEŽDA COCZEWA

(Uniwersytet im. Konstantyna Presławskiego w Szumenie, Bułgaria)

- Славянские диалоги в болгарском журнале „Художник“ –
Альфонс Муха, Казимеж Пшерва-Тетмайер и болгарский символизм . . . 355

IVANA ČAGALJ

(Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

- Imota kao mitski zavičaj u djelima Petra Gudelja: mitovi, stereotipi, fakti 365

TATIANA DANIŁOWICZ

(Białoruski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Maksima Tanki, Białoruś)

- Сторонники чистого искусства в русской
литературной критике 1920-х гг. 375

ANNA GAWARECKA

(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

- Bestia triumphans?* Obrazy dziewiętnastowiecznej Pragi
w czeskiej literaturze postmodernistycznej 385

ŻANNA JANKOWSKA

(Uniwersytet Narodowy „Akademia Ostrogska”, Ukraina)

- Відображення концепту „Дім – Поле – Храм”
у поемі Т. Шевченка *Наймичка* та його однойменній
російськомовній повісті: порівняльний аналіз 399

SUZANA KOS

(Uniwersytet w Zagrzebiu, Chorwacja)

- Dětská realita v prózách Petry Soukupové 411

ANTONINA KURTOK

(Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

- Obraz rzeczywistości chorwacko-węgierskiej w utworach
Znanstvein heureka Mazalji Miška oraz
Izlet Grinczinger Pál-a na Magyar tenger Ksavera Šandora Gjalskiego.
Satyryczna demistyfikacja stereotypów 417

MONIKA SAGAŁO

(Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polska)

- O motywie polowania w anonimowej słowackiej poezji miłosnej
z osiemnastowiecznych zbiorów 425

SLAWICA SRBINOWSKA

(Uniwersytet Świętych Cyryla i Metodego w Skopje, Macedonia)

- За историјата и романот низ призма на делото *Александар*
и смртта од Слободан Мицковиќ 433

KULTURA

WOJCIECH JÓZWIĄK

(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polska)

- Tworząc i przekraczając religijno-etniczne granice.
Kino bułgarskie ponad podziałami? 459

PETR MAREŠ

(Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy)

- Od filmu k literárnímu textu. Dvě novelizace českých filmů 469

DARIUSZ TKACZEWSKI

(Uniwersytet Śląski w Katowicach, Polska)

- Społeczny i kulturowy obraz I Republiki Czechosłowackiej (1918–1938) 477

Contents

FROM THE EDITORS	16
------------------------	----

LANGUAGE

NATALIA AWINA (Vytautas Magnus University, Lithuania)	
Regional features of speech communication in the genre of congratulations: culture of speech	21
DIANA BLAGOEWA, SIJA KOLKOWSKA (Institute for Bulgarian Language “Prof. Lubomir Andreychin” – Bulgarian Academy of Sciences, Bulgaria)	
Corpus-based approaches for updating lexicographic resources	31
MAGDALENA BŁASZAK (University of Silesia in Katowice, Poland)	
Particles <i>camo</i> and <i>dypu</i> in Polish translations of the short story collection <i>Homunculus</i> by Alexandar Prokopiev	41
HELENA BORYSIEWICZ (Belarusian State University, Belarus)	
Is the command of Belarusian helpful in learning Polish?	51
NINA DANYLUK (Lesya Ukrainka Eastern European National University, Ukraine)	
Ukrainian ethnolinguistics in the slavic context	59
JAGODA GRANIĆ, IVA POLIĆ (University of Split, Croatia)	
Linguistic stereotypes: media (de)construction of social reality	71
JANA HOFFMANNOVÁ (Institute of the Czech Language – Czech Academy of Sciences, Czech Republic)	
The popularization of history in Czech magazine “Historická červená knihovna” (Historical Red Library)	81
NINA HORHOLIUK (Institute for the Ukrainian Language – National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine)	
Typology problems of modality: interrogative utterance	91

LUCIE JÍLKOVÁ	
(Institute of the Czech Language – Czech Academy of Sciences, Czech Republic)	
Expressive vocabulary as a means of infotainment (on the example of traffic announcements)	103
IRYNA KAZYMYROWA	
(Institute for the Ukrainian Language – National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine)	
Normalization of Ukrainian linguistic terminology in the 1920s-1930s	109
ŁARYSA KRAWEC	
(National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine)	
Metaphor “book of nature” as a means of modeling a picture of the world	119
MIROSLAV KUBÁT	
(University of Ostrava, Czech Republic)	
LUKÁŠ ZÁBRANSKÝ	
(University of Hradec Králové, Czech Republic)	
A quantitative-qualitative analysis of Czech presidential speeches as of 28 October	127
MAGDALÉNA LAPÚNIKOVÁ	
(Palacký University Olomouc, Czech Republic)	
Politeness as the Indirect Realisation of Communicative Functions from the Point of View of Translation Studies	141
ZORIANA MACIUK	
(Lesya Ukrainka Eastern European National University, Ukraine)	
Image of Personality through the Prizm of a Phraseological World Picture	149
ALEKSANDR MAŁYSZEW	
(Saint Petersburg State University, Russia)	
Linguistic consciousness of Russian academic science-popular journalism translators of the first half of the 18th century	157
LUDMYŁA MARCZUK	
(Kamianets-Podilsky Ivan Ohienko National University, Ukraine)	
Verbalization of the onomastycon of travel in the book by Yuriy Andrukhovych <i>Lexicon of intimate cities</i>	165
LARYSA MARKMANN	
(University of Konstanz, Germany)	
The role of communicative approach in teaching Ukrainian to the students who have German as their native or second native language (on the example of the topic “Loanwords in Ukrainian”)	173
DANUTA PYTEL-PANDEY	
(University of Wrocław, Poland)	
Directive speech acts in the language of modern politics	181

NATALIA SHLIKHUTKA (University of Silesia in Katowice, Poland)	
Expressive lexis with a negative valorization in Slovak parenting blogs	193
PETRA STANKOVSKA (University of Ljubljana, Slovenia)	
Czech and Slovenian phrasemes using <i>být</i> and/or <i>mit</i> as their main verb components	203
ANNA STEFAN (University of Łódź, Poland)	
Selected differences between the written and spoken norms of the Slovenian language	209
FANI STEFANOWSKA-RISTESKA (Institute for Macedonian language “Krstе Misirkov” in Skopje, Macedonia)	
Macedonian and Polish comparative phrasemes with zoonimic components	219
MARIA STRYSZEWSKA (University of Wrocław, Poland)	
Nouns with suffix <i>-ka/-ka</i> in M. Bulgakov’s novel <i>Master and Margarita</i> and its translations into Polish and Macedonian	227
ALEXANDER K. SZAPOSZNIKOW (V.V. Vinogradov Russian Language Institute of the Russian Academy of Sciences, Russia)	
Whole-lexeme correspondences are the indicators of the degree of linguistic affinity. On the example of the Scytho-Balto-Slavic group of I.-E. family	239
ELEONORA SZESTAKOWA (independent researcher, Ukraine)	
On the peculiarities of the organization of the communicative situation in a reality show	247
MYROSLAWA SZEWCZENKO (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine)	
OLGA ANCHIMIUK (University of Białystok, Poland)	
Linguistic and methodological fundamentals of Ukrainian intonation teaching to Polish students	259
LIDIA TANUSZEWSKA, NATALIA ŁUKOMSKA (Saints Cyril and Methodius University in Skopje, Macedonia)	
Language and cultural interference in literary translations. Macedonian – Polish example	267
DOMINIKA VINCEJOVÁ (University of Prešov, Slovakia)	
Slovak and Polish Linguistic Terms in the View of Syntactic Motivation	275

LINA VIZGIRDE (Vytautas Magnus University, Lithuania)	
Folk lexicography. Online slang dictionaries as a subsidiary source for lexicographers	283
MATEUSZ WIŚNIEWSKI (University of Wrocław, Poland)	
Information and art. A few remarks on the communicative and artistic aspect of selected translations of Czech opera librettos into Polish	293
NEONIŁA ZAJCZENKO (National Academy of Visual Arts, Ukraine)	
Expression of the spatial relations by means of Ukrainian language: linguodidactic aspect	303
LITERATURE	
DANIEL BANASIAK (University of Łódź, Poland)	
The problem of friendship in the cultural prose of Olga Sedakova	313
ANNA BOGINSKAYA (University of Wrocław, Poland)	
The “collective subjectivity” in Polish and Russian “rural” fiction of the 1970s	327
ANNA BRZEZIŃSKA-WINKIEL (University of Wrocław, Poland)	
The relations between word and image in the book of poems <i>Z kasemat spanku</i> by Jindřich Heisler and Toyen as an example of an experiment in surreal poetry	337
MARTA CHASZCZEWICZ-RYDEL (University of Wrocław, Poland)	
South slavic countries in the writings of polish writers	345
NADEŽDA COCZEWA (Konstantin Preslavsky University of Shumen, Bulgaria)	
Slavic dialogues in the Bulgarian magazine “Artist” – Alphonse Mucha, Kazimierz Przerwa-Tetmajer and the Bulgarian Symbolism	355
IVANA ČAGALJ (University of Silesia in Katowice, Poland)	
Imota as a Mythical Homeland in the Works by Petar Gudelj: Myths, Stereotypes, Facts	365
TATIANA DANIŁOWICZ (Belarusian State Pedagogical University named after Maxim Tank, Belarus)	
Supporters of pure art in literary critiques of the 1920s	375

ANNA GAWARECKA (Adam Mickiewicz University, Poland)	
<i>Bestia triumphans?</i> Pictures of nineteenth-century Prague in Czech postmodern literature	385
ŻANNA JANKOWSKA (National University of Ostroh Academy, Ukraine)	
The Concept of “Home – Field – Temple” in T. Shevchenko’s Poem <i>Naimychka</i> (The Servant Girl) and his Novella of the Same Name Written in the Russian Language: Comparative Analysis	399
SUZANA KOS (University of Zagreb, Croatia)	
Children’s reality in the prose works of Petra Soukupová	411
ANTONINA KURTOK (University of Silesia in Katowice, Poland)	
The image of Croatian-Hungarian reality in the Ksaver Šandor Gjalski’s literary works <i>Znanstvein heureka Mazalji Miška</i> and <i>Izlet Grinczinger Pál-a na Magyar tenger</i> . Satirical demystification of the stereotypes	417
MONIKA SAGAŁO (Jagiellonian University in Kraków, Poland)	
About the motive of hunting in anonymous Slovak love poetry from the 18th century collections	425
SLAWICA SRBINOWSKA (Saints Cyril and Methodius University in Skopje, Macedonia)	
History and a novel by the example of the work <i>Alexander and the Death</i> by Slobodan Mickovic	433
CULTURE	
WOJCIECH JÓZWIAK (Adam Mickiewicz University, Poland)	
Trespassing religious-ethnic borders – Bulgarian cinema beyond boundaries	459
PETR MAREŠ (Charles University in Prague, Czech Republic)	
From Film to Literary Text: Two Novelizations of Czech Films	469
DARIUSZ TKACZEWSKI (University of Silesia in Katowice, Poland)	
Social, cultural image of the First Czechoslovak Republic (1918–1938)	477